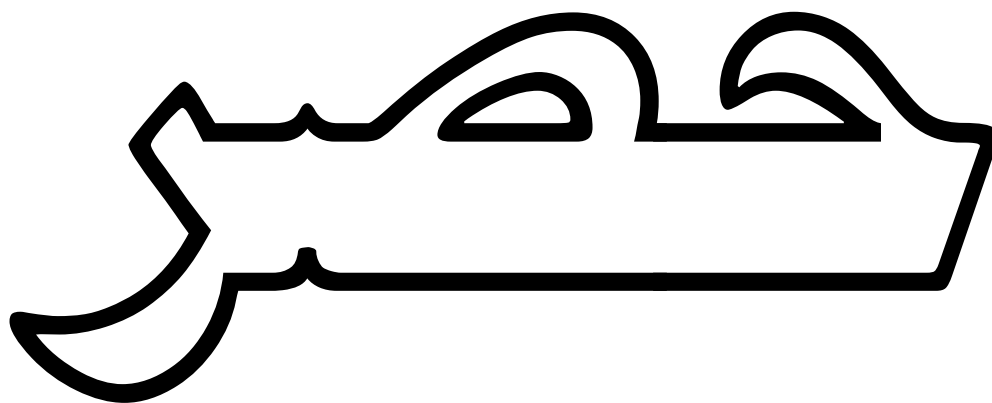

نظام مفهومی قرآن کریم

ریشه‌ی ۲۹۷

هو الحکیم

برای دستیابی به نقشه‌ی علم، نیاز به نقشه‌ی مفاهیمی داریم که در شکل‌گیری حوزه‌های علمی مورد استفاده قرار می‌گیرد. برای به دست آوردن نقشه‌ی مفاهیم نیز می‌توان از نقشه‌ی ریشه‌های مفاهیم آغاز کرد. در تدوین نقشه‌ی علم مورد نظر ما که زیربنا و شالوده‌ی آن، قرآنی است، ابتدا به نقشه‌ی مفاهیم قرآنی نیاز داریم که برای رسیدن به آن، نخست از نقشه‌ی ریشه‌های قرآنی آغاز می‌کنیم. در این نقشه، ریشه‌ی لغوی مفاهیم قرآنی و روابط آنها به تصویر کشیده می‌شود.

قرآن کریم دارای ۱۹۱۹ ریشه می‌باشد که مجموعه‌ی ۱۶۰۹۰ کلمه‌ی مختلف (با در نظر گرفتن اعراب) از آنها مشتق شده است.

در نقشه‌ی ریشه‌های مفاهیم قرآن کریم، برای هر ریشه یک گره در نظر گرفته شده است. مطابق تعریف، دو ریشه با یکدیگر ارتباط دارند، هرگاه یکی از مشتقات آنها در یک آیه همزمان ظاهر شده باشند (هموقوعی). هرچه هموقوعی دو ریشه با یکدیگر بیشتر باشد، یعنی ارتباط آنها قوی‌تر است و در نتیجه ضخامت یال رسم شده بین آن دو ریشه، بیشتر خواهد بود.

در این سند، اطلاعات مربوط به ریشه‌ی شماره‌ی ۳۹۷، «حصر» ثبت شده است. این اطلاعات شامل فهرست مشتقات و تعداد تکرار آنها، فهرست ریشه‌های مرتبط با تعداد هموقوعی و فهرست آیات مرتبط به آن ریشه می‌باشد. همچنین دو نمودار در پیوست این سند وجود دارد که یکی نمودار نقشه‌ی ریشه‌ی «حصر» و یکی نمودار نقشه‌ی مشتقات ریشه‌ی «حصر» می‌باشد.^۱

امید است که این مجموعه و مستندات دیگر آن بتواند زمینه‌ی لازم برای تولید علم قرآن محور را فراهم نماید.

مرکز مطالعات سیستم‌های ترنس‌فیزیکی

شهریورماه ۱۳۸۹

رمضان المبارک ۱۴۳۱

^۱ این اطلاعات از نرم‌افزار «نور الانوار» محصول مرکز تحقیقات علوم کامپیوتری نور، استخراج شده است، که بدین وسیله از همکاری آن مرکز برای در اختیار گذاشتن پایگاه داده‌ی ریشه‌ها و کلمات سپاسگزاری می‌شود.

مشخصات

شماره	۳۹۷
ریشه	حصر
تعداد تکرار	۶
تعداد مشتقات	۶
تعداد ریشه مرتبط	۹۹

فهرست مشتقات

۱. أُحْصِرُوا (۱) ۲. أُحْصِرْتُمْ (۱) ۳. احْضَرُوهُمْ (۱) ۴. حَاصِرًا (۱) ۵. حَصِرْتُ (۱) ۶. حَصِيرًا (۱)

فهرست ریشه‌های مرتبط

۱. اتی (۱)	۲۱. حیء (۱)	۴۱. سجد (۱)	۶۱. عسی (۱)	۸۱. لقی (۱)
۲. اخذ (۱)	۲۲. حتی (۱)	۴۲. سلخ (۱)	۶۲. عشر (۱)	۸۲. لثک (۱)
۳. اذی (۱)	۲۳. حجج (۳)	۴۳. سلط (۱)	۶۳. عفف (۱)	۸۳. متع (۱)
۴. ارض (۱)	۲۴. حرب (۱)	۴۴. سلم (۱)	۶۴. عقب (۱)	۸۴. مرض (۱)
۵. الک (۱)	۲۵. حرم (۲)	۴۵. سود (۱)	۶۵. علم (۲)	۸۵. ملک (۱)
۶. الله (۱۰)	۲۶. حسب (۱)	۴۶. سوم (۱)	۶۶. عمر (۲)	۸۶. نبو (۱)
۷. اله (۱۰)	۲۷. حضر (۱)	۴۷. سئل (۱)	۶۷. عود (۲)	۸۷. ندو (۱)
۸. امن (۱)	۲۸. حلق (۱)	۴۸. شدد (۱)	۶۸. غفر (۱)	۸۸. ندی (۱)
۹. انس (۱)	۲۹. حلل (۱)	۴۹. شرک (۱)	۶۹. غفی (۱)	۸۹. نسک (۱)
۱۰. انن (۴)	۳۰. حیث (۱)	۵۰. شهر (۱)	۷۰. فدی (۱)	۹۰. نفق (۱)
۱۱. اهل (۱)	۳۱. خلو (۱)	۵۱. شیء (۱)	۷۱. فقر (۱)	۹۱. هدی (۳)
۱۲. بشر (۱)	۳۲. خیر (۱)	۵۲. صدر (۱)	۷۲. قتل (۵)	۹۲. وثق (۱)
۱۳. بلغ (۱)	۳۳. ربب (۱)	۵۳. صدق (۲)	۷۳. قعد (۱)	۹۳. وجد (۲)
۱۴. بین (۲)	۳۴. رجع (۱)	۵۴. صلح (۱)	۷۴. قوم (۴)	۹۴. وصل (۱)
۱۵. تمم (۱)	۳۵. رحم (۲)	۵۵. صلو (۲)	۷۵. کفر (۱)	۹۵. وقی (۱)
۱۶. توب (۱)	۳۶. رصد (۱)	۵۶. صوم (۲)	۷۶. کلل (۱)	۹۶. وله (۱۰)
۱۷. ثلث (۱)	۳۷. رئیس (۲)	۵۷. ضرب (۱)	۷۷. کلم (۱)	۹۷. یحیی (۱)
۱۸. جعل (۲)	۳۸. زکو (۱)	۵۸. طوع (۱)	۷۸. کمل (۱)	۹۸. یسر (۲)
۱۹. جهل (۱)	۳۹. سبع (۱)	۵۹. عرف (۱)	۷۹. کون (۲)	۹۹. یوم (۱)
۲۰. جهنم (۱)	۴۰. سبل (۳)	۶۰. عزل (۱)	۸۰. لحف (۱)	

فهرست آیات

۱. {البقرة - ۱۹۶} وَأَيُّوا الْحَجَّ وَالْعُمْرَةَ لِلَّهِ فَإِنْ أُحْصِرْتُمْ فَمَا اسْتَيْسَرَ مِنَ الْهَدْيِ وَلَا تَخْلِقُوا رُءُوسَكُمْ حَتَّىٰ يَبْلُغَ الْهَدْيُ مَحَلَّهُ فَمَنْ كَانَ مِنْكُمْ مَرِيضًا أَوْ بِهِ أَذًى مِنْ رَأْسِهِ فَفِدْيَةٌ مِنْ صِيَامٍ أَوْ صَدَقَةٍ أَوْ نُسُكٍ فَإِذَا أَمِنْتُمْ فَمَنْ تَمَتَّعَ بِالْعُمْرَةِ إِلَى الْحَجِّ فَمَا اسْتَيْسَرَ مِنَ الْهَدْيِ فَمَنْ لَمْ يَجِدْ فَصِيَامٌ ثَلَاثَةِ أَيَّامٍ فِي الْحَجِّ وَ سَبْعَةٍ إِذَا رَجَعْتُمْ تِلْكَ عَشْرَةٌ كَامِلَةٌ ذَلِكَ لِمَنْ لَمْ يَكُنْ أَهْلُهُ حَاضِرِي الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ وَ اتَّقُوا اللَّهَ وَ اعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ
۲. {البقرة - ۲۷۳} {البقرة - ۲۷۳} لِلْفُقَرَاءِ الَّذِينَ أُحْصِرُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ لَا يَسْتَطِيعُونَ ضَرْبًا فِي الْأَرْضِ يَحْسَبُهُمُ الْجَاهِلُ أَغْنِيَاءَ مِنَ التَّعَفُّفِ تَعْرِفُهُمْ بِسِيمَاهُمْ لَا يَسْأَلُونَ النَّاسَ إِلْحَافًا وَمَا تُنْفِقُوا مِنْ خَيْرٍ فَإِنَّ اللَّهَ بِهِ عَلِيمٌ
۳. {آل عمران - ۳۹} فَتَادَتْهُ الْمَلَائِكَةُ وَهُوَ قَائِمٌ يُصَلِّي فِي الْمِحْرَابِ أَنَّ اللَّهَ يُبَشِّرُكَ بِيحْيَىٰ مُصَدِّقًا بِكَلِمَةٍ مِنَ اللَّهِ وَ سَيِّدًا وَ حَصُورًا وَ نَبِيًّا مِنَ الصَّالِحِينَ
۴. {النساء - ۹۰} إِلَّا الَّذِينَ يَصِلُونَ إِلَى قَوْمٍ بَيْنَكُمْ وَ بَيْنَهُمْ مَبْتَأٌ أَوْ جَاءَكُمْ حَصْرٌ صُدُّوهُمْ أَنْ يُقَاتِلُوكُمْ أَوْ يُقَاتِلُوا قَوْمَهُمْ وَ لَوْ شَاءَ اللَّهُ لَسَلَطَهُمْ عَلَيْكُمْ فَلَقَاتِلُوكُمْ فَإِنْ اعْتَزَلُوكُمْ فَلَمْ يُقَاتِلُوكُمْ وَ أَلْقُوا إِلَيْكُمُ السَّلْمَ فَمَا جَعَلَ اللَّهُ لَكُمْ عَلَيْهِمْ سَبِيلًا
۵. {التوبة - ۵} فَإِذَا انْسَلَخَ الْأَشْهُرُ الْحُرْمُ فَاقْتُلُوا الْمُشْرِكِينَ حَيْثُ وَجَدْتُمُوهُمْ وَ خَذُوهُمْ وَ احْصُرُوهُمْ وَ اقْعُدُوا لَهُمْ كُلَّ مَرْصِدٍ فَإِنْ تَابُوا وَ أَقَامُوا الصَّلَاةَ وَ آتَوْا الزَّكَاةَ فَخَلُّوا سَبِيلَهُمْ إِنَّ اللَّهَ عَفُورٌ رَحِيمٌ
۶. {الإسراء - ۸} عَسَىٰ رَبُّكُمْ أَنْ يَرْحَمَكُمْ وَإِنْ عُدْتُمْ عُدْنَا وَ جَعَلْنَا جَهَنَّمَ لِلْكَافِرِينَ حَصِيرًا